

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА  
Кафедра періодичної преси та медіаредагування

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Проректор з науково-педагогічної  
роботи

Майя НІКОЛАЄВА

«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ВК 13 «Розслідувальна журналістика»**

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 06 Журналістика

Спеціальність: 061 Журналістика  
(код і назва спеціальності (тей))

Освітньо-професійна програма: Журналістика  
(назва ОПП/ОНП)

ОНУ  
2024

Робоча програма навчальної дисципліни ВК 13 «Розслідувальна журналістика».  
– Одеса: ОНУ, 2024. 18 с.

Розробник: старший викладач Василь МИЛОСЕРДНИЙ.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри періодичної преси  
та медіаредагування

Протокол № «\_\_» від «\_\_» \_\_\_\_\_ 2024 р.

В.о. завідувача кафедри \_\_\_\_\_ (Валентина МУСІЙ)  
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено з гарантом ОПП «Журналістика

\_\_\_\_\_  
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету журналістики,  
реклами та видавничої справи

Протокол № «\_\_» від «\_\_» \_\_\_\_\_ 2024 р.

Голова НМК \_\_\_\_\_  
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри періодичної преси  
та медіаредагування

Протокол № «\_\_» від «\_\_» \_\_\_\_\_ 202\_\_ р.

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_  
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри періодичної преси  
та медіаредагування

Протокол № \_\_ від «\_\_» \_\_\_\_\_ 2024\_\_ р.

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_  
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

# 1. Опис навчальної дисципліни

| Найменування показників                                                          | Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти                                                                                                                                                                | Характеристика навчальної дисципліни      |                       |
|----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|-----------------------|
|                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                | Очна форма навчання                       | Заочна форма навчання |
| Загальна кількість кредитів – 3/0<br><br>годин 90/0<br><br>змістових модулів – 2 | Галузь знань<br><u>06 Журналістика</u><br>(шифр і назва)<br><br>Спеціальність<br><u>061 Журналістика</u><br>(код і назва)<br><br>Спеціалізації:<br><br>(назва)<br><br>Рівень вищої освіти:<br><i>перший</i><br>(бакалаврський) | <i>Вибіркова дисципліна</i>               |                       |
|                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                | <b>Рік підготовки:</b>                    |                       |
|                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                | 4-й                                       |                       |
|                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                | <b>Семестр</b>                            |                       |
|                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                | 7-й                                       |                       |
|                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                | <b>Лекції</b>                             |                       |
|                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                | 16 год.                                   | год.                  |
|                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                | <b>Практичні, семінарські</b>             |                       |
|                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                | 14 год.                                   | год.                  |
|                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                | <b>Лабораторні</b>                        |                       |
|                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                | год.                                      | год.                  |
|                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                | <b>Самостійна робота</b>                  |                       |
|                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                | 60 год.                                   | год.                  |
|                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                | Форма підсумкового контролю: <i>залік</i> |                       |

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

**Мета навчальної дисципліни:** ознайомлення здобувачів вищої освіти з історією, теорією та технологією проведення журналістського розслідування як синтетичного жанру журналістики; розкриття особливостей та специфіки жанру журналістського розслідування; навчити студентів комплексній методології проведення журналістських розслідувань – від вибору теми та збору інформації до аналізу фактів і створення журналістського твору; ознайомлення студентів з основними принципами та методами забезпечення особистої, інформаційної, майнової та юридичної безпеки журналіста-розслідувача.

**Завдання навчальної дисципліни:** формування уявлення про журналістське розслідування, його різновиди та роль у житті суспільства; формування знань про історію виникнення та розвиток жанру журналістського розслідування в українських та зарубіжних медіа; опанування здобувачами методів журналістського розслідування, його видів та етапів проведення; усвідомлення правових та етичних аспектів проведення журналістського розслідування; набуття практичних навичок у створенні якісного журналістського твору.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціально-комунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов.

а) **загальних — ЗК:**

ЗК 01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

б) **спеціальних (фахових, предметних) — СК:**

СК01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.

СК 03. Здатність створювати медіапродукт

**Програмні результати навчання (ПРН):**

ПР 01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.

ПР 02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.

ПР 04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

ПР 05. Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань.

ПР 14. Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

***Знати:***

- предмет розслідування в журналістиці, його види й особливості;
- особливості організації й основні етапи проведення журналістських розслідувань;
- основні методи пізнання дійсності, якими користується журналіст у процесі проведення розслідувань;
- техніку роботи з джерелами інформації та верифікацію даних;
- типи розслідувань, які практикують у сучасних медіа;
- принципи створення тексту журналістського розслідування;
- найважливіші правові, адміністративні, професійні перепони, що виникають перед журналістом, який проводить розслідування;
- етичні вимоги до проведення журналістських розслідувань;
- основні вимоги до дотримання безпеки журналістів-розслідувачів.

***Вміти:***

- вільно оперувати термінологією, історичними фактами та прикладами, що стосуються журналістського розслідування;
- ефективно визначати теми для розслідувань, враховуючи їхню релевантність та соціальну значущість;
- організовувати і проводити пошук та збір інформації, аналізувати та обробляти зібрані дані, використовуючи журналістські методи та інструменти;
- верифікувати інформацію та достовірність джерел для забезпечення точності та об'єктивності медіапродукту;
- написати якісний, доступний і переконливий текст розслідування;

- дотримуватися морально-етичних норм журналістики під час роботи над журналістським розслідуванням;
- забезпечувати особисту, інформаційну, майнову та юридичну безпеку.

### **3. Зміст навчальної дисципліни**

#### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.**

##### **Журналістське розслідування як жанр і метод**

###### **Тема 1. Мета, предмет і тематика журналістських розслідувань**

Поняття журналістського розслідування. Розслідування як жанр, відмінності журналістського розслідування від інших жанрів. Розслідування як метод журналістської діяльності. Історія розвитку та особливості жанру журналістського розслідування. Тематика та особливості проведення журналістських розслідувань в Україні. Традиції розслідувань у світовій журналістиці.

###### **Тема 2. Правові та етичні засади розслідувальної журналістики.**

Юридична основа роботи журналіста-розслідувача. Права й обов'язки журналіста. Етичні виклики та стандарти розслідувальної журналістики. Запит на інформацію.

###### **Тема 3. Робота з інформацією в розслідувальській журналістиці.**

Поняття джерела інформації. Відкриті джерела. Компетентні джерела. Конфіденційна інформація. Документ як джерело інформації. Людина як джерело інформації. Методи роботи з інформацією: аналіз, порівняння, узагальнення, класифікація, аналогізування, моделювання, висновки. Верифікація інформації. Перевірка джерела інформації.

###### **Тема 4. Безпека журналістського розслідування**

Перешкоди в розслідувальній діяльності журналіста. Організації, які забезпечують юридичний захист журналістів. Особиста безпека. Планування протидії ризикам і небезпеці. Захист джерел інформації. Судове переслідування. Приховані способи і засоби отримання інформації. Поведінка журналіста під час інтерв'ю. Технічні засоби підсилення безпеки. Загрози після оприлюднення медіаконтенту. Цифрова безпека.

#### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.**

##### **Технологія проведення журналістського розслідування**

###### **Тема 5. Організація та етапи журналістського розслідування**

Схема журналістського розслідування. Основні етапи журналістського розслідування. Пошук теми, оцінка попередньої інформації, побудова гіпотези, складання плану. Збір і перевірка інформації. Аналіз зібраних даних.

Генеральне інтерв'ю. Написання та оприлюднення результатів розслідування. Відстеження реакції на публікацію.

#### **Тема 6. Технологія використання нових медіа в журналістському розслідуванні.**

Соціальні мережі як джерело інформації. Вебсайт як платформа для оприлюднення результатів розслідування та зворотнього зв'язку. Мультимедійні інструменти для підготовки журналістського розслідування. Фото як частина журналістського розслідування. Статистична інформація як джерело інформації для розслідування. Facebook як інструмент для створення дос'є

#### **Тема 7. Особливості проведення розслідувань у різних сферах суспільного життя.**

Види журналістських розслідувань за предметом розслідування: політичні злочини, економічні злочини, воєнні злочини, розслідування корупції, розслідування у сфері екології, розслідування соціально-побутових злочинів. Журналістське розслідування в умовах воєнного часу.

#### **Тема 8. Створення тексту журналістського розслідування.**

Методи аргументації та доказу при створенні тексту. Ілюстративний ряд як складник тексту. Типи композиційної будови тексту журналістського розслідування. Розслідування навколо події. Розслідування навколо пригод. Розслідування журнального типу. Дослідницькі розслідування. Розслідування-портрет. Розслідування-репортаж. Розслідування-документ або есе.

### **4. Структура навчальної дисципліни**

| Назви тем                                                              | Кількість годин |              |     |     |    |              |              |     |     |    |
|------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------|-----|-----|----|--------------|--------------|-----|-----|----|
|                                                                        | Очна форма      |              |     |     |    | Заочна форма |              |     |     |    |
|                                                                        | Усього          | у тому числі |     |     |    | Усього       | у тому числі |     |     |    |
|                                                                        |                 | л            | п/с | лаб | ср |              | л            | п/с | лаб | ср |
| 1                                                                      | 2               | 3            | 4   | 5   | 6  | 7            | 8            | 9   | 10  | 11 |
| <b>Змістовий модуль 1. Журналістське розслідування як жанр і метод</b> |                 |              |     |     |    |              |              |     |     |    |
| Тема 1. Мета, предмет і тематика журналістських розслідувань.          | 8               | 2            | 1   |     | 6  |              |              |     |     |    |

|                                                                                |           |           |           |  |           |  |  |  |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|--|-----------|--|--|--|--|--|
| Тема 2. Правові та етичні засади розслідувальної журналістики.                 | 10        | 2         | 1         |  | 6         |  |  |  |  |  |
| Тема 3. Робота з інформацією в розслідувальській журналістиці.                 | 12        | 2         | 2         |  | 8         |  |  |  |  |  |
| Тема 4. Безпека журналістського розслідування                                  | 12        | 2         | 2         |  | 8         |  |  |  |  |  |
| <b>Разом за зм. модулем 1</b>                                                  | <b>42</b> | <b>8</b>  | <b>6</b>  |  | <b>28</b> |  |  |  |  |  |
| <b>Змістовий модуль 2. Технологія проведення журналістського розслідування</b> |           |           |           |  |           |  |  |  |  |  |
| Тема 5. Організація та етапи журналістського розслідування.                    | 12        | 2         | 2         |  | 8         |  |  |  |  |  |
| Тема 6. Технологія використання нових медіа в журналістському розслідуванні.   | 10        | 2         | 2         |  | 6         |  |  |  |  |  |
| Тема 7. Особливості проведення розслідувань у різних сферах суспільного життя. | 12        | 2         | 2         |  | 8         |  |  |  |  |  |
| Тема 8. Створення тексту журналістського розслідування.                        | 14        | 2         | 2         |  | 10        |  |  |  |  |  |
| <b>Разом за зм. модулем 2</b>                                                  | <b>48</b> | <b>8</b>  | <b>8</b>  |  | <b>32</b> |  |  |  |  |  |
| <b>Усього годин</b>                                                            | <b>90</b> | <b>16</b> | <b>14</b> |  | <b>60</b> |  |  |  |  |  |

## 5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.



## 6. Теми практичних занять

| №<br>з/п | Назва теми / види завдань                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Кількість<br>годин<br><br><i>очна /<br/>заочна</i> |
|----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
| 1        | Тема 1. Мета, предмет і тематика журналістських розслідувань.<br>Огляд українських медіа, присвячених розслідуванням. Аналіз практики проведення розслідувальної журналістики за кордоном. Joint Investigation: транскордонні розслідування (на прикладі співпраці Радіо «Свобода» і медіагрупи RISE Moldova).   | 1/0 год.                                           |
| 2        | Тема 2. Правові та етичні засади розслідувальної журналістики.<br>Аналіз прикладів практичного застосування законодавчої бази для одержання інформації. Інформаційні запити в органи державної влади та місцевого самоврядування. Аналіз порушень журналістської етики в публікаціях розслідувального характеру. | 1/0 год.                                           |
| 3        | Тема 3. Робота з інформацією в розслідувальській журналістиці.<br>Розгляд інформаційних приводів для написання журналістського розслідування. Робота з відкритими та закритими джерелами інформації. Фактчекінг.                                                                                                 | 2/0 год                                            |
| 4        | Тема 4. Безпека журналістського розслідування.<br>Розгляд методів і засобів посилення особистої безпеки журналіста під час проведення розслідування.                                                                                                                                                             | 2/0 год                                            |
| 5        | Тема 5. Організація та етапи журналістського розслідування<br>Вибір теми для проведення власного журналістського розслідування. Формулювання гіпотези та визначення джерел інформації. Складання плану журналістського розслідування. Розподіл завдань серед команди розслідувачів.                              | 2/0 год.                                           |
| 6        | Тема 6. Технологія використання нових медіа в журналістському розслідуванні.<br>Використання соціальних мереж для пошуку інформації. Створити досьє за схемою на визначену персону із залучення соціальних джерел.                                                                                               | 2/0 год                                            |
| 7        | Тема 7. Особливості проведення розслідувань у різних сферах суспільного життя.                                                                                                                                                                                                                                   | 2/0 год                                            |

|               |                                                                                                                                                                                                                           |                  |
|---------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
|               | Проаналізувати відкриті джерела інформації та сформулювати теми для потенційного журналістського розслідування з визначеної сфери (політичне, воєнне, антикорупційне, економічне, екологічне, кримінальне розслідування). |                  |
| 8             | Тема 8. Створення тексту журналістського розслідування. Презентація творів здобувачів, написаних у жанрі журналістського розслідування.                                                                                   | 2/0 год.         |
| <b>Усього</b> |                                                                                                                                                                                                                           | <b>14/0 год.</b> |

### 7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

### 8. Самостійна робота

| № з/п | Назва теми / види завдань                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Кількість годин<br>оч./заоч. |
|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| 1     | Тема 1. Мета, предмет і тематика журналістських розслідувань.<br>Підготовка до практичного заняття, опрацювання рекомендованої літератури. Переглянути відеоуроки.<br>Ознайомитися з досвідом роботи відомих журналістів-розслідувачів (Г. Ллойд, С. Макклюр, Е. Лефевр, Р. Бейкер, Д. Пассос, Р. Уоррен, Ю. Стріндберг, Д. Уллмен).                                                                                                                                                                                                                                                  | 6/0 год.                     |
| 2     | Тема 2. Правові та етичні засади розслідувальної журналістики.<br>Підготовка до практичного заняття, опрацювання рекомендованої літератури. Переглянути відеоуроки.<br>Вивчення законодавчої бази (ст. 34 Конституції України, ст. 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, Закони України «Про інформацію», «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів», «Про пресу», «Про інформаційні агентства»).<br>Проаналізувати журналістські розслідування, опубліковані в регіональних ЗМІ щодо порушень журналістської етики. | 6/0 год.                     |
| 3     | Тема 3. Робота з інформацією в розслідувальській журналістиці.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 8/0 год.                     |

|               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |             |
|---------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|               | <p>Підготовка до практичного заняття, опрацювання рекомендованої літератури. Переглянути відеоуроки.</p> <p>Проаналізувати відкриті джерела інформації та визначити ступінь доступності та достовірності даних.</p>                                                                                                                                                                               |             |
| 4             | <p>Тема 4. Безпека журналістського розслідування.</p> <p>Підготовка до практичного заняття, опрацювання рекомендованої літератури. Проаналізувати випадки тиску на журналістів-розслідувачів. Переглянути відеоуроки</p>                                                                                                                                                                          | 8/0 год.    |
| 5             | <p>Тема 5. Організація та етапи журналістського розслідування.</p> <p>Підготовка до практичного заняття, опрацювання рекомендованої літератури. Переглянути відеоуроки</p> <p>Розглянути практику українських журналістів-розслідувачів і визначити найбільш поширені теми журналістських розслідувань в українській пресі.</p>                                                                   | 8/0 год.    |
| 6             | <p>Тема 6. Технологія використання нових медіа в журналістському розслідуванні.</p> <p>Підготовка до практичного заняття, опрацювання рекомендованої літератури. Переглянути відеоуроки.</p>                                                                                                                                                                                                      | 6/0 год.    |
| 7             | <p>Тема 7. Особливості проведення розслідувань у різних сферах суспільного життя.</p> <p>Підготовка до практичного заняття, опрацювання рекомендованої літератури. Переглянути відеоуроки.</p> <p>Проаналізувати матеріали журналістських розслідувань проекту «Слідство.Інфо».</p> <p>Визначити ключові етапи проведення власного журналістського розслідування, скласти план.</p>               | 8/0 год.    |
| 8             | <p>Тема 8. Створення тексту журналістського розслідування.</p> <p>Підготовка до практичного заняття, опрацювання рекомендованої літератури. Переглянути відеоуроки.</p> <p>Проаналізувати розслідування проекту «Схеми: корупція в деталях». Визначити форми подачі матеріалів.</p> <p>Підготовка і написання власного журналістського розслідування на тему, вибрану на практичному занятті.</p> | 10/0 год.   |
| <b>Усього</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>60/0</b> |

## 9. Методи навчання

Методи навчання, які будуть використані у процесі проведення лекційних навчальних занять:

*Словесні:* проблемні лекції, пояснення;

*Наочні:* використання пояснювально-ілюстративного методу.

*Практичні:* практичні завдання, творчі завдання.

**10. Форми контролю та методи оцінювання**  
(у т. ч. критерії оцінювання результатів навчання)

*Методи поточного контролю:* опитування, практичні завдання.

*Методи періодичного контролю:* опитування, практичні завдання.

*Підсумковий контроль:* залік.

**Критерії оцінювання результатів навчання.** Результати академічної успішності студентів виставляються у вигляді оцінки за національною шкалою, 100-бальною та шкалою ЄКТС

| Оцінка<br>за<br>національною<br>шкалою | Теоретична підготовка                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Практична підготовка                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                        | Здобувач освіти                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Відмінно                               | у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями | глибоко та всебічно розкриває сутність практичних/ розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі |
| Добре                                  | достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | правильно вирішив більшість розрахункових/тестових завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                        | нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Задовільно                                                             | володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків     | може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків |
| Незадовільно з<br>можливістю<br>повторного<br>складання                | володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки                                           | недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички                                                                                                    |
| Незадовільно з<br>обов'язковим<br>повторним<br>вивченням<br>дисципліни | не володіє навчальним матеріалом                                                                                                                                                                                                                                                                                              | виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача                                                                                                                                                                                                                                               |

## 11. Питання для підсумкового контролю

1. Журналістське розслідування як жанр і метод журналістики.
2. Основні відмінності журналістського розслідування від інших жанрів.
3. Тема журналістського розслідування.
4. Типи журналістських розслідувань.

5. Особливості розслідувань для різних типів медіа.
6. Форми та методи журналістського розслідування.
7. Схема журналістського розслідування.
8. Підготовчий етап журналістського розслідування.
9. Побудова гіпотези журналістського розслідування.
10. «Полювий» етап журналістського розслідування.
11. Генеральне інтерв'ю в журналістському розслідуванні.
12. Фактчекінг в журналістському розслідуванні.
13. Спостереження як метод у проведенні журналістського розслідування.
14. Види спостереження.
15. Різновиди прихованого та відкритого спостереження.
16. Експерти в журналістському розслідуванні.
17. Законодавчі аспекти журналістського розслідування.
18. Прихована зйомка в журналістському розслідуванні.
19. Організаційна та бізнес-моделі розслідувальної журналістики.
20. Межа між приватним життям та суспільним значенням інформації у журналістському розслідуванні.
21. Джерела інформації в журналістському розслідуванні.
22. Використання спеціальних технічних засобів збору інформації з огляду на законодавчі норми.
23. Перешкоди діяльності журналіста.
24. Робота з людьми як джерелами інформації під час журналістського розслідування.
25. Візуалізація в журналістському розслідуванні.
26. Відкриті та закриті джерела інформації.
27. Верифікація офіційних джерел інформації.
28. Перевірка неофіційних джерел інформації.
29. Законодавчі норми, що гарантують захист джерел інформації.
30. Запит як елемент створення журналістського розслідування.
31. Інсайдерська інформація.
32. Правові основи застосування прихованих відео та фотозйомок.
33. Використання спеціальних технічних засобів збирання інформації: правова основа.
34. Соціальні мережі в журналістському розслідуванні.
35. Особливості візуалізації журналістського розслідування в друкованих, інтернет-виданнях та на телебаченні.
36. Документ як джерело інформації в журналістських розслідуваннях.
37. Особливості роботи з органами державної влади та політиками під час проведення журналістського розслідування
38. Специфіка роботи з правоохоронними органами.
39. Правові засади роботи журналіста-розслідувача.
40. Методи аналізу рішень органів влади.
41. Мультимедійні інструменти в журналістському розслідуванні.

42. Правила робота з анонімними джерелами інформації.
43. Правила співпраці з правоохоронними органами.
44. Етичні засади при написанні журналістського розслідування.
45. Композиція журналістського розслідування.
46. Використання елементів різних жанрів при підготовці журналістського розслідування
47. Особливості написання журналістського розслідування для періодичного видання.
48. Особливості написання журналістського розслідування для інтернет-видання.
49. Специфіка роботи над кримінальним розслідуванням.
50. Правила поведінки журналіста під час воєнного конфлікту.
51. Досьє як елемент журналістського розслідування.
52. Права та обов'язки журналістів при підготовці журналістського розслідування.
53. Історичні розслідування.
54. Портрет-розслідування.
55. Журналістське розслідування в політичній сфері.
56. Особливості антикорупційного розслідування.
57. Економічні розслідування.
58. Екологічні розслідування.
59. Розслідування воєнних злочинів.
60. Використання джерел та можливостей інтернету для поширення матеріалів розслідування

## 12. Розподіл балів, які отримують студенти

| Поточний та періодичний контроль |                       | Підсумковий контроль<br>(залік) | Сума<br>балів |
|----------------------------------|-----------------------|---------------------------------|---------------|
| Змістовий модуль<br>1            | Змістовий модуль<br>2 |                                 |               |
| 50                               | 50                    |                                 | 100           |

| Поточний та періодичний контроль |    |    |    |                     |    |    |    | Підсумковий<br>контроль<br>(залік) | Сума<br>балів |
|----------------------------------|----|----|----|---------------------|----|----|----|------------------------------------|---------------|
| Змістовий модуль №1              |    |    |    | Змістовий модуль №2 |    |    |    |                                    |               |
| T1                               | T2 | T3 | T4 | T5                  | T6 | T7 | T8 |                                    |               |
| 10                               | 10 | 15 | 15 | 15                  | 10 | 10 | 15 |                                    | 100           |

Розподіл балів за заняттями, згідно з запланованими темами, здійснюється таким чином:

### *Змістовий модуль 1*

T1 (лекції, усні відповіді за темами, 2 год — 5 балів, практичні, від 1 до 10 балів).

T2 (лекції, усні відповіді за темами, 2 год, — 5 балів, практичні, від 1 до 10 балів).

T3 (лекції, усні відповіді за темами, 2 год — 5 балів, практичні, від 1 до 10 балів).

T4 (лекції, усні відповіді за темами, 2 год, — 5 балів, практичні, від 1 до 10 балів).

### *Змістовий модуль 2*

T5 (лекції, усні відповіді за темами, 2 год — 5 балів, практичні від 1 до 10 балів).

T6 (лекції, усні відповіді за темами, 2 год, — 5 балів, практичні від 1 до 10 балів)

T7 (лекції, усні відповіді за темами, 2 год — 5 балів, практичні, від 1 до 10 балів).

T8 (лекції, усні відповіді за темами, 2 год, — 5 балів, практичні, від 1 до 10 балів).

## **Шкала оцінювання: національна та ECTS**

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка ECTS | Оцінка за національною шкалою                              |                                                             |
|----------------------------------------------|-------------|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
|                                              |             | для екзамену, курсового проекту (роботи), практики         | для заліку                                                  |
| 90 – 100                                     | A           | відмінно                                                   | зараховано                                                  |
| 85-89                                        | B           | добре                                                      |                                                             |
| 75-84                                        | C           |                                                            |                                                             |
| 70-74                                        | D           | задовільно                                                 |                                                             |
| 60-69                                        | E           |                                                            |                                                             |
| 35-59                                        | FX          | незадовільно з можливістю повторного складання             | не зараховано з можливістю повторного складання             |
| 0-34                                         | F           | незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни | не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни |

## **13. Навчально-методичне забезпечення**

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Розслідувальна журналістика».

## **14. Рекомендована література**

***Основна (базова):***

1. Голуб О. П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста : практ. посіб. Київ, 2016. 184 с.
2. Марчук А. Аналіз електронних декларацій: посібник для громадських активістів та журналістів. Київ: Антикорупційний штаб, 2017. 146 с.
3. Гороховський О. М. Фактчек як тренд розслідувань: можливості та перспективи: практ. посіб. Дніпро : ЛІРА, 2017. 134 с.
4. Онлайн-курс «Журналістські розслідування: основи» : [сайт]. URL: <https://video.detector.media/courses/zhurnalistski-rozsliduvannya-osnovy-i14>
5. Посібник з журналістських розслідувань : теорія та практика / [Бель Б., Бурмагін О., Патора Т. та ін.]. Київ, 2013. 190 с.
6. Посібник з розслідування воєнних злочинів. URL: [https://gijn.org/wp-content/uploads/2023/11/Ukrainian-ebook-War-Crime-Guide\\_2024\\_18\\_03.pdf](https://gijn.org/wp-content/uploads/2023/11/Ukrainian-ebook-War-Crime-Guide_2024_18_03.pdf)
7. Посібник журналіста з розслідування кіберзагроз. URL: <https://gijn.org/ua/resurs-ua/posibnik-zurnalista-z-rozsliduvannya-cifrovih-zagrozh/>
8. Посібник з верифікації. URL: <https://texty.org.ua/archive-books/55735/posibnyk-z-veryfikatsiyi-55735/>
9. Фолькер Л. Розслідування. Київ : Центр вільної преси, 2016. 135 с.

#### *Додаткова:*

1. Бондаренко І. С. Журналістська етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2014. 106 с.
2. Довідник безпеки журналістів. URL: <https://www.cje.org.ua/sites/default/files/library/Dovydnyk-bezpeki-gurnalistiv.pdf>
3. Збірник документів «Безпека журналістів». URL: <https://rm.coe.int/16806b5970>
4. Посібник з безпеки журналістів. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000381168>
5. Посібник журналіста з розслідування організованої злочинності. URL: <https://gijn.org/ua/resurs-ua/posibnik-zurnalista-z-rozsliduvannya-organizovanoi-zlocinnosti/>
6. Розслідування про Росію та війну в Україні. URL: <https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduvannya-pro-rosiyu-vijnu-ukrayini/>
7. Розслідування воєнних злочинів: розшук воєнних злочинців. URL: <https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduvannya-voennih-zlociniv-rozsuk-voennih-zlociniv/>
8. Сімонс К., Хавів Р. Розслідування воєнних злочинів: що є законним під час війни? URL: <https://gijn.org/ua/resurs-ua/rozsliduvannya-voennih-zlociniv-so-e-zakonnim-pid-chas-vijni/>

## **15. Електронні інформаційні ресурси**

Комісія з журналістської етики : [сайт]. URL: <https://cje.org.ua/>

Наукова бібліотека ОНУ імені І. І. Мечникова : [сайт]. URL: <http://lib.onu.edu.ua/ua/elektronnaya-biblioteka>

Одеська національна наукова бібліотека: [сайт]. URL: <http://odnb.odessa.ua>

Офіційний вебсайт факультету журналістики, реклами та видавничої справи  
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова  
<https://www.fj.onu.edu.ua>

Офіційний ютуб-канал факультету журналістики, реклами та видавничої справи  
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова  
[https://www.youtube.com/c/FJinform\\_Mechnikov](https://www.youtube.com/c/FJinform_Mechnikov)

Офіційна сторінка на фейсбуці факультету журналістики, реклами та  
видавничої справи Одеського національного університету імені І. І. Мечникова  
[https://www.facebook.com/JAPfaculty/?ref=pages\\_you\\_manage](https://www.facebook.com/JAPfaculty/?ref=pages_you_manage)

Ресурсний центр для журналістів-розслідувачів : [сайт]. URL: <https://jcenter.com.ua/>

Фундація розслідувальної журналістики : [сайт]. URL: <http://fij.org>